

อนึ่งในการทำสังคายนาครั้งนี้ มูลศาสนาได้สะท้อนองค์อุปถัมภ์ก็คือพระเจ้าอโศกมหาราชมาก เป็นกรณีพิเศษ คือได้กล่าวถึงพระราชประวัติโดยละเอียด พร้อมทั้งมูลเหตุที่ทำให้พระองค์ทรงหันมาทรงเลื่อมใสและถวายความอุปถัมภ์พุทธศาสนา ด้วยการอุทิศชีวิตทั้งหมดของพระองค์ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์ มีเป็นต้นว่า การสร้างถาวรวัตถุ อันได้แก่อาราม วิหาร และพระเจดีย์ต่าง ๆ ในที่ต่าง ๆ ทั่วอินเดีย นอกจากนี้แล้วพระองค์ยังทรงส่งเสริมการประกาศพุทธธรรม โดยทรงส่งพระเถระไปประกาศพุทธธรรม ยังสถานที่ต่าง ๆ ทั่วในอินเดีย และต่างประเทศ บทบาทหนึ่งที่เด่นชัดที่สุดของพระองค์ คือ การโปรดให้มหินทกุมารอุปสมบทเป็นภิกษุ และพระนางสังฆมิตตาอุปสมบทาเป็นนางภิกษุณี เพื่อจักได้ทรงเป็นศาสนทายาท ตามที่พระมหาโมคคัลลิตบุตรติสเถรถวายพระพร และท่านทั้งสองได้กลายเป็นกำลังหลักในการสถาปนาพุทธธรรมให้ตั้งมั่นในลังกา ในกาลต่อมา พระราชกรณียกิจเหล่านี้ล้วนเป็นเป็นเหตุให้เป็นชนบประเพณีในการอุปถัมภ์ศาสนาของพระมหากษัตริย์ในลังกา และเอเชีย-อาคเนย์ในกาลต่อมา

หลังจากที่มูลศาสนาได้กล่าวถึงสภาพของพุทธศาสนาในชมพูทวีป ตั้งแต่องค์ศาสดาผู้สถาปนามาจนถึงการพระศาสนาในรัชสมัยของพระเจ้าอโศกมหาราชแล้ว จึงโยงสาระเข้าสู่การสืบทอดศาสนาในหริภุชชัย สุโขทัย อุชฺฐยาและล้านนา ในอาณาจักรหริภุชชัยนั้น ก่อนจะเข้าสู่รายละเอียด คัมภีร์ก็ได้เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ย้อนไปถึงพุทธกาลว่า พระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาที่อาณาจักรแห่งนี้ และทรงทำนายว่า ที่แห่งนี้จักเป็นมหานครอันใหญ่ เป็นที่ประดิษฐานพุทธศาสนา คัมภีร์อ้างถึงพระยาภาเฝือกที่บินตามพระพุทธเจ้ามาในครั้งพุทธกาล และได้ทราบเรื่องทุกอย่างที่เกิดขึ้น พระยาภาเฝือกตัวนั้นได้มอบหมายให้กาตัวเป็นหลานของตน เฝ่าสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทำนายว่า จักเป็นที่ประดิษฐานพระมหาธาตุ ซึ่งเรื่องนี้เกิดในสมัยของพระเจ้าอาทิตย์ตราซแห่งหริภุชชัย ที่จะกล่าวต่อไป

แต่ก่อนจะถึงเหตุการณ์ดังกล่าว มูลศาสนาได้บรรยายถึงสภาพการเสื่อม แห่งศิลาในเมืองมิลลิ่งคนคร อันมีอยู่ก่อนการสถาปนาอาณาจักรหริภุชชัย ทั้งนี้เพราะคนที่เกิดมานั้น ซึ่งต่างเกิดจากที่ต่าง ๆ เช่นเกิดจากรอยตีนวัว รอยตีนช้าง และแม่เนื้อตัวที่เคยมาคูดกินปัสสาวะของฤาษีชื่อว่าสุเทพ ทุกคนทั้งหมด วาสูเทพฤาษีได้ชุบเลี้ยง และเนรมิตรเมืองให้ปกครอง แต่คนเหล่านั้นไร้ศีลธรรม ไม่ยำเกรงแม้แต่แม่ของตนเอง ดังนั้นฤาษีซึ่งแต่ก่อนเคยบวชเป็นพระ แต่ได้ลาสิกขาบมาประพฤตินเป็นดาบส จึงประสงค์จะสร้างเมืองขึ้นใหม่ และได้ส่งสารไปถึงสุกกทันตฤาษีผู้เป็นสหายตน ที่เมืองละโว้ เพื่อให้เดินทางมาหริภุชชัย และจักได้ช่วยกันสร้างเมืองขึ้นใหม่ สุกกทันตฤาษีเองก็เต็มใจที่จะช่วยเหลือ และได้ออกเดินทางมาช่วยสหายของท่านตามคำขอร้อง ในการสร้างเมืองนั้น ฤาษีทั้ง ๒ คนเห็นว่า สหายอีกตนหนึ่งชื่ออนุสิสสฤาษี ซึ่งเป็นผู้สร้างเมืองหลิททวัลลี ให้มีลักษณะเหมือนดังเกล็ดหอย และเมืองนั้นก็ได้กลายเป็นเมืองมั่งคั่ง